

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

La flama de l'esperança

Hem iniciat novembre, un mes que s'obre amb dues celebracions que per als cristians van sempre molt unides: la solemnitat de Tots Sants i la commemoració de tots els fidels difunts.

D'una banda, per Tots Sants, l'1 de novembre, recordem totes les persones que han passat per la vida fent el bé, estimant i donant la vida com Jesús. Són els sants i les santes, els coneguts i els desconeguts. Són els amics de Déu, persones autèntiques que han viscut el missatge de les benaurances. Els seus noms estan escrits en el llibre de la vida (cf. Ap 20,12). Ells són un estímul per seguir amb alegria les petjades de Jesús.

D'altra banda, el 2 de novembre, dia dels fidels difunts, preguem per tots aquells que ens han deixat i que han acabat el seu camí aquí a la terra. Els recordem amb afecte, els portem al cor. Per això preguem a Déu Pare misericordiós, per intercessió de santa Maria i de tots els sants, perquè puguin gaudir ja de la vida eterna al cel. També els demanem que vetllin per nosaltres.

Aquests dies també hi ha dos importants esdeveniments dins de l'Església: la clausura de la segona sessió del Sínode dels bisbes sobre la sinodalitat i, el proper Nadal, l'apertura del Jubileu del 2025, que el papa Francesc ha volgut centrar en la virtut teològica de l'esperança, amb el lema «Pellegrins d'esperança».

L'esperança cristiana és molt necessària en el món d'avui. Units a Déu podem mantenir viva la flama de l'esperança amb la Paraula de Déu. Diguem

FOTO: M1 - CZEGLÉDZSOLT

al Pare amb fe: «En tu, Senyor, m'emparó; no em fallis. Jo mantindré sempre l'esperança i et loaré més i més» (cf. *Salm 70*).

Quan caminem amb Crist, la llum i el consol de l'esperança viuen en nosaltres mentre avancem pels viaranyes de la vida. Per això, preguem a Jesús com ho van fer els deixebles d'Emmaús: «Queda't amb nosaltres, que es fa tard i el dia ja ha començat a declinar» (Lc 24,29). En el declivi de la vida, la mort

és molt més present; com en aquests dies, quan recordem i preguem pels absents i ho celebrem seguint tradicions dels nostres avantpassats.

La globalització ha propiciat que moltes celebracions i tradicions d'altres llocs arribessin a nosaltres. En aquestes dates, en què anem al cementiri, preguem pels difunts, fem la castanyada i mengem panellets, la celebració de *Halloween* («vigília de Tots Sants») també s'ha fet un lloc. Aquesta tradició, probablement celta, no té gaire a veure amb la fe cristiana, però s'ha estès considerablement. Ha esdevingut una mena de desfilada en què la mort és la protagonista i on abunden les disfresses de personatges terrorífics.

Nosaltres, els cristians, no mirem la mort amb por, sinó amb esperança, preguem pels morts i els deixem en la pau de Déu, perquè puguin arribar a la joia plena del cel. En aquest sentit agraeixo la iniciativa de molts cristians, que davant l'expansió de la fosca celebració de *Halloween* proposen celebrar la festa de *Holywins* («la santedat guanya»), una festa on els protagonistes són els sants i on es conviden les famílies, particularment els infants, a disfressar-se de sants i donar-los a conèixer. Cal que presentem amb alegria la llum de la nostra esperança.

Benvolguts germans i germanes, visquem el veritable sentit de les celebracions amb què iniciem el mes de novembre, tan arrelades a la nostra història i cultura, i plenes d'esperança cristiana.

ACTUALITAT

El Tren Missioner arriba a Montserrat en la jornada del Domund 2024

La segona edició a Catalunya de la Trobada del Tren Missioner es va celebrar el 19 d'octubre de 2024 a Montserrat, organitzada per Cristians Sense Fronteres i el conjunt de Delegacions i Secretariats de Missions, amb la col·laboració de les Obres Missionals Pontifícies de les diòcesis de Catalunya, el suport dels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense i la Comunitat Benedictina del Santuari de Montserrat.

En aquesta edició, hi van participar un total de 503 persones, incloent infants, joves i famílies procedents de parròquies, escoles i institucions religioses de les diòcesis amb seu a Catalunya.

Durant la trobada, van presidir i participar l'Arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Planellas; el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. David Abadías; i el bisbe coadjutor de l'Urgell, Mons. Josep-Lluís Serrano.

La benvinguda a Montserrat va ser a càrrec del P. Joan Maria Mayol, rector del santuari, qui va dirigir unes paraules d'agraïment a tots els participants per triar Montserrat com a lloc d'acollida i celebració.

L'objectiu principal de l'esdeveniment va ser promoure l'animació missionera i conscienciar sobre la responsabilitat de tots els batejats com a missio-

FOTO: SECRETARIAT DIOCESÀ DE MISSIONS

ners, especialment en el marc de la celebració del Domund (Diumenge Mundial de les Missions).

ENTREVISTA

Veure els evangelis amb humor

QUIQUE ARENÓS

Al llarg de la seva dilatada trajectòria, el dibuixant Enric (Quique) Arenós ha publicat més de 30.000 dibuixos d'humor en més de seixanta revistes i diaris, com per exemple el setmanari *Catalunya Cristiana*. Ara ha editat *Els evangelis vistos amb humor* (CPL Editorial)—també en edició castellana—, un llibre que conté 243 dibuixos al voltant del que ens han narrat els quatre evangelistes. En Quique assegura que caldria utilitzar l'humor també a les homilies, a la catequesi... «Veure Jesús com un germà que ens acarona, que s'apropa amb alegria i, inclús, amb humor, amb un somriure, ens fa entendre millor el seu missatge», afirma.

La temàtica religiosa ha estat sempre molt present en la seva producció. Per què?

Com que l'humor és fill de la reflexió, i cada dia des de fa molts anys he estat treballant l'actualitat, calia anar una mica més lluny i buscar els amagatalls de tot allò que tingués a veure amb l'Església i nosaltres, els simples creients, mitjançant el sentit de l'humor. També m'ha atret el fet de poder ajudar per mitjà de l'humor a canviar el tarannà de la institució eclesial, que la veia molt seriosa.

Què ens trobem a *Els evangelis vistos amb humor*?

De llibres i d'estudis sobre els evangelis se n'han escrit i se'n continuaran escrivint moltsíssims. El que he intentat amb humilitat és apropar el lector, a través de l'humor, als moments més importants de la vida de Jesús, recolzant-me en els corresponents versicles, sempre amb respecte però de forma divertida, amb la intenció de quedar copsats pels fets que se'ns narren.

El llibre fa una tasca evangelitzadora. Com s'ha gestat?

Per a dibuixar aquest llibre, els evangelis han estat durant molt de temps el meu llibre de capçalera. No tots els passatges eren els apropiats per a retratar-los amb humor. Calia seleccionar, fer una reflexió, trobar la vessant irònica amb un missatge en favor dels exclosos, enganxar-hi el dibuix apropiat i buscar una complicitat amb els lectors.

Oscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ

Compartir per sortir-nos-en

Els mitjans de comunicació ens recorden cada dia que moltes persones no se'n acaben de sortir. Persones i famílies que viuen i pateixen situacions de pobresa, de les múltiples pobreses que es generen a la nostra societat. A la Bíblia apareixen moltes situacions de gran crisi: el llibre de Rut ens explica com Rut, vídua, per tal de vetllar pel seu aliment i el de la seva sogra, marxa a espigolar en el camp de Bóoz, seguint un costum que permetia que les persones necessitades aprofitessin les espigues que els queien als segadors quan garbellaven.

Al meu barri hi ha diverses grans superfícies comercials. Cada vespre, en acabar l'activitat del dia, acomplert el seu horari de servei, els treballadors del magatzem dipositen les deixalles a la vorera. Fa temps que arribat aquest moment, un grup de persones, que va en augment, furga entre les deixalles. Adults de diferents edats, amb presència de joves, persones abillades com tantes d'altres—no pensem que tots són marginats o rodamons, alguns, fins i tot, es veu que no hi estan acostumats a aquesta situació— recullen productes diversos que, encara, es poden consumir. És una possibilitat que no

poden desapropiar per subsistir i una manera d'allargar el subsidi d'atur, si en tenen, o la baixa pensió que perceben en el cas d'alguns ancians. Podríem afegir que també Càritas ha augmentat les seves prestacions, i parròquies i entitats veuen com creixen les peticions d'aliments.

Un sentit, potser no formulat, però latent ens convida a prendre mesures personals i familiars. Seguint el llibre de Rut, veurem com Bóoz, comogut per l'acció de Rut, pren iniciatives per ajudar-la: mana que els seus homes no l'escridassin quan espigola (ara podria ser no avergonyir els desfavorits), que deixin caure més espigues (ara podria ser augmentar els nostres donatius), convida Rut a seure amb la seva colla i sucra el seu mos de pa en el vinagre (ara podria ser compartir allò que tenim)...

No podem pensar només en nosaltres i en els nostres. Hem de procurar per ells però no podem ignorar que ens caldrà compartir. Sortir-me'n jo i la meua família i ajudar a que se'n surtin d'altres amb menys possibilitats. «Digues-los que facin el bé, que s'enriqueixin de bones obres, que donin generosament, que sàpiguen compartir» (*1Tm 8,18*).

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

«Devoto de la escoba»

HNA. M. DE LOS ÁNGELES MAESO ESCUDERO

Franciscana de los Sagrados Corazones

En una audiencia del Santo Padre a todos los obispos de Perú, estos, antes de culminar el encuentro, entregaron al pontífice un cuadro de san Martín de Porres, como recuerdo de este encuentro con el Vicario de Cristo.

Al recibir el cuadro, en el que se ve a san Martín de Porres haciendo el papel de «fray escoba», el papa Francisco con un gesto sumamente divertido les salió con la broma de que era «devoto de la escoba». Mientras algunos son devotos del santo, otros de la ecología, él es «devoto de la escoba», lo que causó risas en los presentes.

En otra ocasión, el papa Francisco, hablando al Comité de Peluqueros San Martín de Porres, institución presente en Italia, dijo que el gran santo peruano vivió «una vida de suma hu-

midad, irradiada por el amor». Se dedicó con abnegación a los pobres, a los enfermos, reservándose el cuidado de la salud, gracias a las nociones aprendidas primero en una botica y luego como alumno de un barbero-cirujano, según la costumbre de la época. Su servicio siempre estaba con los más necesitados. «Yo te ayudo, pero Dios es el que te cura», decía siempre Martín a los pobres.

San Martín de Porres puede convertirse en un aliado cuando necesitamos barrer y hacer limpieza en nuestra vida. Es un modelo de humildad, servicio y entrega.

Pidamos a la Virgen María que nos permita imitar la vida de este santo, con la cercanía, la compasión y la ternura. El servicio a los más necesitados sea una prioridad.

Lectures de la missa diària i santoral

4. □ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Fl 2,1-4 / Sl 130 / Lc 14,12-14]. Sant Carles Borromeu (1538-1584), bisbe de Milà, card. Sants Vidal i Agrícola, mrs.; sant Fèlix de Valois, prev., cofund. Trinitaris (OSST, 1198); santa Modesta, vg.

5. ■ Dimarts [Fl 2,5-11 / Sl 21 / Lc 14,15-24]. Sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; sant Magne, bisbe; santa Bertil·la, abadessa; santa Àngela de la Creu, vg., fund. Germanes de la Creu a Sevilla; beata Maria Ràfols i Bruna, rel., fund. Germanes de la Caritat de Santa Anna (HCSA, 1825), nascuda al Molí d'en Rovira (Vilafranca del Penedès).

6. ■ Dimecres [Fl 2,12-18 / Sl 26 / Lc 14,25-33]. Sant Sever, bisbe de Barcelona i mr. (633). Sant Leonard, anacoreta; beata Beatriu, vg.; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemesí (València).

7. ■ Dijous (A Terrassa) [Fl 3,3-8 / Sl 104 / Lc 15,1-10]. Sant Pere Poveda i sant Innocenci de la Immaculada, preveres i companys, mrs. Sant Ernest, mr.; sant Florenci, bisbe d'Estrasburg (s. VII); santa Carina, vg. i mr.; sant Severí, mr.; sant Jacint Maria Castañeda, prev. dominicà i mr. a Indòxina, nat a Xàtiva. Beat Francesc de Jesús-Maria-Josep Palau i Quer (Aitona, Segrià 1811 - Tarragona, 1872), prev. carmelita, fund. Carmelites Missioneres i Carmelites Missioneres Teresianes (1860-1861).

8. ■ Divendres [Fl 3,17-4,1 / Sl 121 / Lc 16,1-8]. Sant Deodat I, papa (615-618); santa Isabel de la Trinitat, vg. carmelitana.

9. □ Dissabte [Ez 47,1-2,8-9,12 (o bé: 1Co 3,9b-11,16-17) / Sl 45 / Jn 2,13-22]. Dedicació de la basílica del Laterà. Festa del Santcris de Balaguer; Mare de Déu de l'Almudena (Madrid); sant Teodor, soldat mr. (s. IV).

10. ■ † Diumenge vinent, diumenge XXXII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [1Re 17,10-16 / Sl 145 / He 9,24-28 / Mc 12,38-44 (o bé: Mc 12,41-44)]. Sant Lleó el Gran, papa (tosca, 440-461) i doctor de l'Església. Sant Andreu Avel·lí (†1608), prev. teatí; sant Tiberi, mr.; santa Teopista, vg.

DIUMENGE XXXI DE DURANT L'ANY

Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 6,2-6)

En aquells dies, Moisès digué al poble: «Reverència el Senyor, el teu Déu, compleix durant tota la vida els manaments que et dono, tant tu, com els teus fills i els fills dels teus fills. Així viureu anys i més anys. Escolta, Israel, mira de posar en pràctica això que et mando; així seràs un poble feliç i nombrós en un país que regalima llet i mel, tal com el Senyor ho va prometre als teus pares. Escolta, Israel: El Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces.

Guarda en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono».

Salm responsorial (17)

R. *Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.*

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu, / roca i muralla que em deslliura. R.

Déu meu, penyal on m'emparo, / escut i força que em salva. / Rodejat d'adversaris delirants, clamo al Senyor, / crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. / Beneïxo el Senyor que em salva. / Ha donat grans victòries al seu rei, / ha mostrat l'amor que té al seu Ungit. R.

Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 7,23-28)

Germans, els sacerdots de l'antiga aliança van ser molts, perquè la mort els impedia de continuar en les seves funcions. Però Jesús, que viu per sempre, no traspassa a ningú les funcions sacerdotals. Per això té el poder de salvar definitivament tots els qui per ell s'acosten a Déu, ja que viu intercedint per sempre a favor d'ells.

Un sacerdot així és el que ens calia: sant, innocent i sense taca; per això va ser tret d'enmig dels pecadors i enlairat més amunt del cel. Ell no necessita, com els altres, oferir víctimes cada dia tant pels seus propis pecats com pels pecats del poble: es va oferir a si mateix una sola vegada: La Llei havia fet sacerdots uns homes plens de febleses, però els termes del jurament que ha substituït la Llei han consagrat el Fill, que serà per sempre un sacerdot perfecte.

✠ Lectura de l'Evangeli segons sant Marc

(Mc 12,28b-34)

En aquell temps, un dels mestres de la Llei anà a trobar Jesús i li va fer aquesta pregunta: «¿Quin és el primer de tots els manaments de la Llei?». Jesús li respongué: «El primer és aquest: "Escolta, Israel: El Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament, amb totes les forces". El segon és: "Estima els altres com a tu mateix". No hi ha cap altre manament més gran que aquest». El mestre de la Llei li digué: «Molt bé, mestre. És veritat que Déu és un de sol i que no n'hi ha cap altre fora d'ell. I que estimar-lo amb tot el cor, amb tot el pensament i amb totes les forces, i estimar els altres com a si mateix és millor que tots els sacrificis i totes les ofrenes cremades a l'altar».

Jesús, en sentir aquesta resposta tan assenyada, li digué: «No ets lluny del Regne de Déu». I ningú no s'atreu a fer-li cap més pregunta.

Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 6,2-6)

Moisés habló al pueblo diciendo: «Teme al Señor, tu Dios, tú, tus hijos y nietos, y observa todos sus mandatos y preceptos, que yo te mando, todos los días de tu vida, a fin de que se prolonguen tus días. Escucha, pues, Israel, y esmérate en practicarlos, a fin de que te vaya bien y te multipliques, como te prometió el Señor, Dios de tus padres, en la tierra que mana leche y miel. Escucha, Israel: El Señor es nuestro Dios, el Señor es uno solo. Amarás, pues, al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma y con todas tus fuerzas. Estas palabras que yo te mando hoy estarán en tu corazón».

Salmo responsorial (17)

R. *Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza.*

Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza; / Señor, mi roca, mi alcázar, mi libertador. R.

Dios mío, peña mía, refugio mío, / escudo mío, mi fuerza salvadora, mi baluarte. / Invoco al Señor de mi alabanza / y quedo libre de mis enemigos. R.

Viva el Señor, bendita sea mi Roca, / sea ensalzado mi Dios y Salvador. / Tú diste gran victoria a tu rey, / tuviste misericordia de tu ungido. R.

Lectura de la carta a los Hebreos

(Heb 7,23-28)

Hermanos: Ha habido multitud de sacerdotes de la anterior Alianza, porque la muerte les impedía permanecer; en cambio, Jesús, como permanece para siempre, tiene el sacerdocio que no pasa. De ahí que puede salvar definitivamente a los que se acercan a Dios por medio de él, pues vive para siempre para interceder a favor de ellos. Y tal convenía que fuese nuestro sumo sacerdote: santo, inocente, sin mancha, separado de los pecadores y encumbrado sobre el cielo. Él no necesita ofrecer sacrificios cada día como los sumos sacerdotes, que ofrecían primero por los propios pecados, después por los del pueblo, porque lo hizo de una vez para siempre, ofreciéndose a sí mismo. En efecto, la ley hace sumos sacerdotes a hombres llenos de debilidades. En cambio, la palabra del juramento, posterior a la ley, consagra al Hijo, perfecto para siempre.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Marcos

(Mc 12,28b-34)

En aquel tiempo, un escriba se acercó a Jesús y le preguntó: «¿Qué mandamiento es el primero de todos?». Respondió Jesús: «El primero es: "Escucha, Israel, el Señor, nuestro Dios, es el único Señor: amarás al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma, con toda tu mente, con todo tu ser". El segundo es este: "Amarás a tu prójimo como a ti mismo". No hay mandamiento mayor que estos».

El escriba replicó: «Muy bien, Maestro, sin duda tienes razón cuando dices que el Señor es uno solo y no hay otro fuera de él; y que amarlo con todo el corazón, con todo el entendimiento y con todo el ser, y amar al prójimo como a uno mismo vale más que todos los holocaustos y sacrificios».

Jesús, viendo que había respondido sensatamente, le dijo: «No estás lejos del reino de Dios». Y nadie se atrevió a hacerle más preguntas.

COMENTARI

Hem d'estimar; Jesús ens hi ajuda. Escoltem-lo

MN. JOSEP SERRA I COLOMER

Canonge de la Catedral de Barcelona

Déu és bo. Ens ha creat perquè ens estima i ens ha fet capaços d'estimar. Però per estimar, ens cal atendre i escoltar els qui tenim al costat i veiem, però també els qui no tenim a prop i no veiem tant; i a Déu, que no veiem.

Déu ens parla, encara que no ens sigui visible. Si el sabem escoltar Ell es deixa sentir en el nostre interior. Però perquè això sigui possible cal que tinguem un esperit ben atent i disposat a seguir-lo.

Això no sempre ens resulta fàcil. La nostra història personal passa per variades situacions, i no sempre ens són favorables. Tenim al costat moltes distraccions. En el nostre món, quasi sempre trobem situacions i comunicacions molt bones i nobles amb d'altres que són dolentes o molt defectuoses. Hem d'aprendre a destriar el que és bo del que no ho és; el que ens ajudarà a millorar del que ens pot fer encallar la nostra capacitat per estimar i sentir-nos estimats.

El mal que descobrim, ens pot arribar a bloquejar, i si ens aturem massa en allò que hem vist, escoltat i llegit, i és dolent, se'ns pot encomanar. Ho podem arribar a trobar normal, i seria greu que acabéssim incorporant-ho a la nostra vida.

El manament més gran de la Llei de Déu és el d'estimar. I no de qualsevol manera, sinó a la manera de Jesús. Tot seguit, Jesús ens diu que el segon manament, ben unit al primer, és el d'estimar sempre els altres. Mostrarem que estimem de veritat si sabem perdonar. Però, per experiència, veiem que no sempre és fàcil perdonar aquelles persones que t'han fet molt de mal.

També nosaltres hem de demanar perdó. A Déu Pare, que ens ho ha donat tot i vol el nostre bé, i al pròisme que podem haver ofès i perjudicat de moltes maneres.

Un bon senyal que ens ajuda a saber si estimem de veritat, és quan ho fem sense esperar cap recompensa, estimant els que són més pobres, més necessitats, els que no seran mai capaços d'agrair-nos-ho. Déu ja ho sap i ja n'hi ha prou. Aquest ha de ser el gran distintiu del cristians. Així es coneixerà que som deixebles de Jesucrist, qui ha donat la seva vida per a tots nosaltres.

ACTIVITATS DEL SR. CARDENAL

Dicasteri per als Bisbes. El proper dijous, 7 de novembre, el cardenal Joan Josep Omella viatjarà a Roma per participar en una reunió de la Congregació dels Bisbes.

Setmanes Socials a Valladolid. Els dies 8 i 9 de novembre, el cardenal Omella assistirà a les *Semanas Sociales*, a Valladolid.

AGENDA

Taller de lectura sobre Hildegarda de Bingen. El proper dimecres, 6 de novembre, a les 18 h, taller de lectura que porta per nom «*Scivias: la història de la salvació reflectida en la matèria*», a càrrec de Georgina Rabassó.

Bíblia per a catequistes. El proper dimarts, 12 de novembre, de 17.30 a 18.45 h, comença el curs de Bíblia per a catequistes: «Entendre l'Antic Testament des del Nou Testament i el Nou des de l'Antic». Lloc de les sessions: parròquia de la Mare de Déu de la

Medalla Miraculosa. Cal inscripció prèvia a: www.catequesi.esglesia.barcelona.

Catequesi als catecúmens a la Catedral de Barcelona. El proper dissabte, 16 de novembre, a les 18 h, Mons. David Abadías, bisbe auxiliar de Barcelona, presidirà l'Eucaristia a la Catedral de Barcelona. A continuació (19 h) impartirà la Catequesi als catecúmens. Organitzat pel Servei diocesà per al Catecumenat. (Pla de la seu, s/n).

Parròquia de Sant Gregori Taumaturg. El proper diumenge, 17 de novembre, a les 13 h, Mons. David Abadías, bisbe auxiliar de Barcelona, presidirà la missa patronal en aquesta parròquia del districte de Sarrià-Sant Gervasi de Barcelona.

Recés de discerniment vocacional per a noies. Del 22 al 24 de novembre podreu gaudir de dos dies amb el Senyor on es podrà aprofundir en la vocació a la vida consagrada. Per a joves i joves adults. Serà a la Residència de la Immaculada, Tartera, La Cerdanya.

Recés d'Advent interparroquials. Des del divendres 22 de novembre, a les 19 h, fins al dissabte 23 de novembre, a les 18 h, recés d'Advent amb el P. Manel Bellmunt SDB. Places limitades. Inscripció prèvia a www.obraexercicis.org o al tel. 696 815 174. Lloc: Casa d'Espiritualitat Betànica. (c/ Bonavista 37, Cornellà de Llobregat). Organitza l'Obra d'Exercicis Parroquials.

Consulta altres actes de l'agenda diocesana

LLIBRES

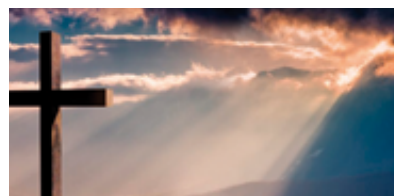
Ser cristià en el moment present, de Josep Lligadas Vendrell. Aquest llibre de 182 pàgines, editat pel CPL, ens vol ajudar a descobrir quins són els nous camins de fe i de vida que corresponen al nostre temps, a tots els nivells, i ens vol empènyer a caminar-hi sense por.

Tierra buena. Entender, acoger i vivir la parábola del sembrador, de Manuel María Bru Alonso. Aquest llibre de 252 pàgines, editat per San Pablo, presenta i comenta la

paràbola del sembrador, un relat de l'Evangelí que ha estat font de reflexió i inspiració per a moltes generacions de cristians. L'autor analitza la paràbola des de quatre perspectives diferents: la dinàmica del Regne (teològica), la resposta humana (moral), les preguntes que provoca (espiritual) i el desafiament per als evangelitzadors (pastoral).

IN MEMORIAM

Mn. Aureli Gómez de Cadiñanos Pinedo. Prevere de l'Arquebisbat de Barcelona, va morir en la pau de Crist, a l'edat de 85 anys, el diumenge 20 d'octubre de 2024. El Sr. Cardenal Arquebisbe, el Sr. Cardenal Arquebisbe emèrit, els Srs. Bisbes auxiliars, els preveres i els diaques ho fan saber als fidels de l'Església perquè l'encomanin a la misericòrdia del Senyor.

CARTA DOMINICAL

† **CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA**
Arzobispo de Barcelona

La llama de la esperanza

Hemos iniciado noviembre, un mes que se abre con dos celebraciones que para los cristianos van siempre muy unidas: la solemnidad de Todos los Santos y la conmemoración de todos los fieles difuntos.

Por un lado, en Todos los Santos, el 1 de noviembre, recordamos a todas las personas que han pasado por la vida haciendo el bien, amando y dando la vida como Jesús. Son los santos y las santas, los conocidos y los desconocidos. Son los amigos de Dios, personas auténticas que han vivido el mensaje de las bienaventuranzas. Sus nombres están escritos en el libro de la vida (cf. Ap 20,12). Ellos son un estímulo para seguir con alegría las huellas de Jesús.

Por otro lado, el 2 de noviembre, día de los fieles difuntos, rezamos por todos aquellos que nos han dejado y que han finalizado su camino aquí en la tierra. Los recordamos con cariño, los llevamos en el corazón. Por eso, rezamos a Dios Padre misericordioso, por intercesión de santa María y de todos los santos, para que puedan gozar ya de la vida eterna en el cielo. También les pedimos que velen por nosotros.

En estos días también hay dos importantes eventos dentro de la Iglesia: la clausura de la se-

gunda sesión del Sínodo de los obispos sobre la sinodalidad y, en la próxima Navidad, la apertura del Jubileo de 2025, que el papa Francisco ha querido centrar en la virtud teológica de la esperanza, con el lema «Peregrinos de esperanza».

La esperanza cristiana es muy necesaria en el mundo de hoy. Unidos a Dios, podemos mantener viva la llama de la esperanza con la Palabra de Dios. Digamos al Padre con fe: «En ti, Señor, me refugio; no me falles. Yo mantendré siempre la esperanza y te alabaré más y más» (cf. Salmo 70).

Cuando caminamos con Cristo, la luz y el consuelo de la esperanza viven en nosotros mientras avanzamos por los senderos de la vida. Por eso, rogamos a Jesús como lo hicieron los discípulos de Emaús: «Quédate con nosotros, porque atardece y el día va de caída» (Lc 24,29). En el ocaso de la vida, la muerte está mucho más presente; como en estos días, cuando recordamos y rezamos por los ausentes y lo celebramos siguiendo las tradiciones de nuestros antepasados.

La globalización ha propiciado que muchas celebraciones y tradiciones de otros lugares llegaran a nosotros. En estas fechas, en las que vamos al cementerio, rezamos por los difuntos, celebramos la «castañada» y comemos *pane-*

llets, la celebración de *Halloween* («vispera de Todos los Santos») también se ha hecho un lugar. Esta tradición, probablemente celta, no tiene mucho que ver con la fe cristiana, pero se ha extendido considerablemente. Se ha convertido en una especie de desfile en el que la muerte es la protagonista y donde abundan los disfraces de personajes terroríficos.

Nosotros, los cristianos, no miramos la muerte con miedo, sino con esperanza, rezamos por los difuntos y los dejamos en la paz de Dios, para que puedan llegar al gozo pleno del cielo. En este sentido, agradezco la iniciativa de muchos cristianos que, ante la expansión de la oscura celebración de *Halloween*, proponen celebrar la fiesta de *Holywins* («la santidad vence»), una fiesta en la que los protagonistas son los santos y donde se invita a las familias, particularmente a los niños, a disfrazarse de santos y darlos a conocer. Es necesario que presentemos con alegría la luz de nuestra esperanza.

Queridos hermanos y hermanas, vivamos el verdadero sentido de las celebraciones con las que iniciamos el mes de noviembre, tan arraigadas en nuestra historia y cultura, y llenas de esperanza cristiana.

Seguiu-nos
esglesia.barcelona

 facebook.com/EsglesiaBarcelona
 [@esglesiabcn](https://twitter.com/esglesiabcn)

Sintonitzeu
Ràdio Estel: 106.6 FM